

چالش ها و ابزارهای جدید برای تصمیم گیری دفاع غیر عامل^۱

گروه ترجمه معاونت پژوهش و تولید علم
علیمراد خدادادی

مقدمه

کتاب «چالش ها و ابزارهای جدید برای تصمیم گیری دفاعی» دارای چشم اندازهای بسیار متنوعی پیرامون تصمیم گیری های آینده دفاعی است. موضوعات مطرح شده شامل محیط های امنیت جهانی، ابزارهای ارزیابی سامانه های اطلاعاتی و نیروی انسانی نظامی و تکنیک های خاص اصلاح تصمیم گیری دفاعی به ویژه در شرایط مبهم است.

بررسی طرح های دفاعی بخصوص ، پس از فروپاشی اتحاد شوروی و حادثه ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۰ و نیز مبارزه علیه تروریسم سرعت گرفت. اما بسیاری از موضوعات مطرح شده در این کتاب در ارباب ایستاده در این کتاب در ارباب ایستاده می باشد.

چالش های جدید فراروی جهان معاصر ، مشکلات مربوط به برنامه ریزی های دفاعی و تکنیک های تحلیلی، همگی از اموری هستند که باید مورد بررسی قرار گیرند. در جریان جنگ سرد ، تهدید ناشی از اتحاد شوروی موجب گردیده بود تا بخش عمده ای از سیاست خارجی و دفاعی دیگر ابرقدرت جهان معطوف به آن تهدید شود. در آن زمان طراحی های دفاعی عمده ای برروی مقایسه توان دفاعی نیروهای نظامی اتحاد شوروی و ایالات متحده امریکا متوجه گردیده بود.

امریکا میلیاردها دلار را صرف بدست آوردن اطلاعات در زمینه شمار خاصی از تسلیحات ساخت شوروی و قابلیت های آنها نمود. از طرف دیگر شوروی ها نیز همین

^۱. Stuart.E Johnson & Martin.C.Libicki & Gregory.F.Treverton & Bruce.W.Bennett & Nurith Berstein & Frank Camm. New Challenges and New Tools For passive Defense Decisionmaking. RAND.۲۰۰۳. p۳۰۶

شیوه را در قبال ایالات متحده امریکا اذبال
می نمودند.

فروپاشی اتحاد شوروی و پایان جنگ سرد موجب تغییراتی در سیاستگذاری خارجی
و دفاعی حداقل در ایالات متحده گردید.

در بخشی از کتاب فعلی به این مهم اشاره شده که موضوع دفاع برای تمامی
کشورهای جهان به عنوان شاخص اصلی امنیت ملی مطرح است. تمامی ملل جهان
گرینه های مشترکی دارند و مبنی بر این که چه تصمیمی باید اتخاذ شود، چه کسی
باید این تصمیم را اتخاذ نماید، چگونه منابع باید اختصاص یابند و چه نوع سرمایه
گذاری باید به عمل آید.

از یک سو، کشورها باید تصمیم گیری نمایند که چه اصول و سبکی از تصمیم
گیری مناسب با آنهاست و از سوی دیگر، نکته ای که حائز اهمیت می باشد تعیین
ساختار مربوط به فرآیند تصمیم گیری دفاعی است.

جنگ سرد که تصمیم گیری های ابرقدرت ها را تحت الشاعع خود قرار داده بود
جای خود را به یک سری چالش های امنیتی بسیار متفاوت داد. تحلیلگران مجرب
دفاعی معتقدند که یک « انقلاب در امور نظامی » در حال شکل گیری است. در بخشی
از این کتاب تحت عنوان « پاسخ به تهدیدات متقارن » آمده است که تمرکز امریکا
بر روی شیوه های مقابله با تهدیدات متقارن موجب گردیده تراقبی این ابرقدرت روی
به سوی تهدیدات نامتقارن آورند.

غلب راهبردها دارای مؤلفه های نامتقارن هستند که در آنها چگونگی بهره برداری از
نقاط آسیب پذیر رقبا ذکر شده است. در بررسی های دفاعی سال ۱۹۹۷ امریکا این
نکته مورد تأکید قرار گرفت که « تهدیدات » یا « چالش های » نا متقاضن از موضوعات
مهم ارتش امریکا محسوب می گردند. این تهدیدات معمولاً بر روی مفاهیم عملیات که
کاملاً با اهداف دوران جنگ متفاوت هستند، تکیه دارند.

مقاله دیگری از کتاب تحت عنوان « چه ساختار اطلاعاتی برای دفاع غیرعامل
مناسب است؟ » می باشد و نویسنده به این نکته اشاره نموده که ما در عصر انقلاب
اطلاعات زندگی می کنیم؛ بدین معنا که در قابلیت های مربوط به فناوری و زیرساخت
های اطلاعاتی یک تحول اساسی پدید آمده است.

کیفیت و کمیت اطلاعاتی که در اختیار ما قرار می گیرد در حد زیادی ارتقا یافته

است. اما برای آنکه اطلاعات سودمند شوند ، کیفیت تصمیم گیری باید اصلاح شود. کیفیت تصمیمات یک سازمان به طور فزاینده‌ای مرتبط با نحوه‌ای است که آن سازمان سامانه‌های اطلاعاتی خود را بنا نهاده است.

ساختارهای سازمانی اغلب پیرامون تعاریفی است که در زمینه قدرت و انگیزه درونی این سازمان‌ها صورت گرفته است. ساختار و سازمان دو مقوله مرتبط با یکدیگرند. گرایش‌های هرسازمان ساختار آن را شکل می‌دهد و در مقابل ، ساختار آن سازمان، فرهنگ آن را ترسیم می‌کند.

در این بخش از کتاب نحوه‌ای که سازمان‌ها به فرصت‌ها و چالش‌های پاسخ می‌دهند تشریح گردیده است. در موضوع طراحی دفاعی ، عواملی که معمولاً طی یک دوره دهساله با یکدیگر تعامل دارند مد نظر قرار می‌گیرند. طراحان دفاعی نظیر همه انسان‌ها دارای «عقلانیت محدود» هستند؛ به عبارت دیگر ، آنان قادر دانش کامل و قابلیت پیش‌بینی نتایج حاصله از طرح‌های خود هستند و صرفاً بر مبنای نگرش‌ها و برداشت‌های خود عمل می‌کنند. آنان آینده را تنها با تصویرات خویش پیش‌بینی می‌کنند و این تصور نیز محدود است. طراحان دفاعی در مواجهه با ابهامات نیز دچار چالش هستند و لازم است که با بهترین شیوه در مقابل ابهامات عمل کنند. در قسمت دیگری از کتاب موصوف ، موضوع «لحاظ نمودن فتاوری اطلاعات در طراحی دفاعی» مورد بحث قرار گرفته است و نویسنده مقاله به این واقعیت اشاره می‌نماید که گرچه مابقی زندگی انسان‌ها متعلق به آینده است ، اما هر تصمیمی که اتخاذ می‌شود مبتنی بر آموخته‌هایی است که از گذشته به دست آمده است. کسانی که در گیر طراحی برنامه‌های دفاعی می‌باشند مواجه با این واقعیت هستند که جهانی که در آن این برنامه‌ها عملی خواهد شد متفاوت با زمانی خواهد بود که این برنامه‌ها تنظیم گردیده بود.

در این بخش از کتاب برخی رهنمودها ذکر گردیده که گرچه نمی‌توان به وسیله آنها دقیقاً آینده را پیش‌بینی کرد اما تا حدی می‌توان آینده را تزدیک به واقعیت پیش‌بینی نمود. ما می‌توانیم بطور منطقی میندیشم، اما این زمان است که درست بودن آینده را قضاوت می‌کند. از طراحان نظامی انتظار می‌رود تا تصمیمات خود را مبتنی بر وضعیت آتی جهان در ۱۰ الی ۲۰ سال آینده اتخاذ نمایند. تحقق چنین امری نتایج پرباری را در بر دارد و موجب سرمایه‌گذاری بلند مدت و ایجاد سازمان‌های خودکفای می‌شود.

در بخش دیگری از کتاب کنونی، موضوع « برنامه ریزی برای حفاظت غیرعامل آینده » مورد بحث و بررسی قرار گرفته است و به این مهم اشاره شده که سؤالات متعددی پیرامون نیازمندی های نیروی کار متخصص، هزینه های مربوطه و کارکنان آموزش دیده به عنوان سؤالات مهم در زمان های مختلف مطرح شده است. به عنوان مثال ، تا قبل از جنگ دوم جهانی ، مهم ترین سؤال در زمینه چگونگی استخدام یک نیروی کار گسترده در اسرع وقت بود. پس از جنگ ، تأکید بروی مدیریت و اداره طیف وسیعی از افراد بود که از تجربه نظامی برخوردار بودند.

در حال حاضر ، تأکید بروی به کارگیری (استخدام) در یک بازار کار بسیار رقابتی است. گرچه سؤالات اساسی همچنان مطرح هستند. اما جنبه های خاصی از این سؤالات نظری استخدام ، آموزش ، حفظ و نگهداری، ارتقای درجه ، غرامت و بازنیستگی در زمان های خاص مورد توجه قرار می گیرند که بستگی به وضعیت نظامی ، اجتماعی و اقتصادی کشور دارد.

پرسش و پاسخ ها به وسیله بسیاری از عوامل شکل می گیرند که شامل حوادث خارجی ، نگرانی های اجتماعی ، مأموریت ها ، سازمان ، فناوری ، بودجه می باشد. برنامه ریزی و طراحی پیرامون نیروی کار با هدف تضمین این امراست که نیاز به نیروی کار از طریق نیروی آموزش دیده و هزینه های منطقی تأمین می شود.

موضوع دیگر کتاب چالش ها و ابزارهای جدید برای تصمیم گیری دفاعی ، « نیروی نظامی قرن بیست و یکم » است که نویسنده این مقاله به این نکته اشاره دارد که فاکتور رهبری و فرماندهی و تنوع مهارت از شاخص های اصلی فهرست نیازمندی های مربوط به نیروی نظامی قرن بیست و یکم است. اگر احتمال وقوع جنگ در آینده وجود داشته باشد پس توانایی جنگیدن و برنه شدن در این جنگ و نیز توانایی درگیر شدن در مناقشه های کوچکتر و یا عملیات های دیگر نظری عملیات حفظ صلح از الزامات است. میزان نیازها و جریان فناوری جدید ، کارکنانی را طلب می کند که قدرت فرآگیری سریع داشته باشند و بتوانند با بالاترین سطح قابلیت ها برستند و نیز بتوانند خود را با شرایط مبهم و پیچیده تطبیق دهنند و طیفی از مهارت ها را در شرایط دشوار به نمایش بگذارند.

برای دستیابی به یک نیروی چند مهارتی باید یک رویکرد منظم جهت شناسایی

عواملی که تنوع مهارت و فرماندهی را تعیین می‌کنند و نیز جهت ایجاد ساختارهای سازمانی و سیاست‌های کارکنانی که متناسب با پشتیبانی از سطوح مطلوب فرماندهی و تنوع مهارتی است، در اختیار داشت. در حالی که مقوله‌های فرماندهی و تنوع مهارتی از نتایج اصلی تصمیمات سیاسی است نمی‌توان این گونه تلقی کرد که نیازمندی‌های مربوط به فرماندهی و تنوع مهارتی بخوبی درک شده‌اند و یا اینکه این گونه تصور کرد که بهترین سیاست‌ها برای دستیابی به آن قبیل نیازمندی‌ها به کار گرفته شده‌اند.

ارزش تطبیق پذیری نیز ریشه در ابهام پیرامون ماهیت تهدیدات امنیتی، سرعت و میزان پیشرفت‌ها در فناوری و دامنه حوادث احتمالی دارد. در بخش دیگری از کتاب موصوف، موضوعی تحت عنوان «اتخاذ بهترین اقدامات تجاری» مطرح گردیده که در آن نویسنده مقاله به این نکته اشاره می‌نماید که طی دهه گذشته، گرایش‌های به ویژه وزارت دفاع امریکا به سمت جنگ و چگونگی پشتیبانی از نیروهای نظامی سوق داده شده است؛ بنابراین، به عنوان بخشی از تلاش‌ها در این راستا، فرماندهان و ناظران با نفوذ وزارت دفاع به طور مکرر شیوه استفاده از روش‌های تجاری را مطرح نموده‌اند. طی ۲۰ سال گذشته، بسیاری از مؤسسات و شرکت‌های موفق به این نتیجه دست یافته‌اند که استفاده از شیوه‌ی بهترین اقدامات تجاری، منجر به پیدایش یک منبع جدید اطلاعات جهت اصلاح و بهبود موقعیت رقابتی آنها می‌شود. این مؤسسات از این شیوه برای تکمیل و حتی جایگزین نمودن اشکال سنتی تجزیه و تحلیل مرتبط با ناآوری سازمانی استفاده نموده‌اند.

بخش دیگری از کتاب تحت عنوان «ابزارهای جدید برای تصمیم‌گیری دفاعی» می‌باشد و نویسنده مقاله به این نکته اشاره می‌نماید که تحلیل گران نظامی، شماری از تکنیک‌ها جهت فائق آمدن بر ابهامات و اتخاذ تصمیماتی که تأثیر آنها سال‌ها و بلکه در طول چندین نسل ادامه خواهد داشت، تدوین نموده‌اند. این تکنیک‌ها ممکن است در سه گروه طبقه‌بندی شوند که عبارتند از: مانورها، نتایج راهبردی و جنگ گروهی. مانورهای جنگی با اهداف آموزشی و تحلیلی اجرا می‌شوند. هدف از اجرای مانورهای جنگی رسوخ کردن در افکار دشمنان بالقوه جهت تدوین راهبردهای عملیاتی و آزمایش نمودن این راهبردهاست. حوادث صورت گرفته در جریان مانورهای جنگی، می‌تواند در تصمیم‌گیری‌ها تأثیر گذار باشند. هم مانورهای جنگی و هم شبیه سازی‌ها به عنوان تمرینات نظامی تلقی می‌شوند. چنین تمریناتی می‌تواند با اهداف آموزشی

یا تحلیلی دنبال شود. اهداف آموزشی می‌تواند شامل فرآگیری دروس جدید، تقویت دروس فراگرفته شده قبلی و ارزیابی دانسته‌ها باشد.

در قسمت دیگری از کتاب «چالش‌ها و ابزارهای جدید برای تصمیم گیری دفاع غیرعامل» موضوعی تحت عنوان «تحلیل آزمایشی و تحقیقی و نتایج آن برای طراحی والگوسازی» مورد بررسی قرار گرفته است و نویسنده مقاله به این نکته اشاره دارد که مشکلات راهبرد واقعی جهان تحت الشاعر ابهامات بسیار زیادی قرار گرفته که باید در ارزیابی شیوه‌های عملی جایگزینی مورد توجه قرار گیرد. در گذشته، موضوع ابهام کمتر مورد توجه قرار داشت و حساسیت کمتری نسبت به آن بعمل می‌آمد. امروزه با وجود رایانه‌های شخصی می‌توان تحلیل‌های بسیار زیادی در زمینه ابهام صورت داد. اما برای حصول اطمینان از بهترین‌دان کار، لازم است تا نرم افزارهای بهتری مورد استفاده قرار گیرد. انجام تحلیل تحقیقی برای بررسی خوب ابهام، نقش اساسی دارد. اهداف این تحلیل عبارتند از:

(۱) - درک مفاهیم و نتایج ابهام جهت مسئله‌ای که فراروی ما قرار گرفته است.

(۲) - به دست آوردن نوع راهبرد و اصلاحات بعدی.

تحلیل تحقیقی به ویژه می‌تواند راهبردهای راکه انعطاف پذیر، سارگار و قوی هستند معرفی و شناسایی نماید.

در کتاب کنونی موضوع «استفاده از طراحی تحقیقی» مورد بررسی قرار گرفته و نویسنده مقاله به بررسی شیوه‌ای جهت استفاده از طراحی رزمی پرداخته است که هم بروی مدل‌های رزمی تأکید دارد و هم به تحلیل گران و تصمیم گران کمک می‌کند تا دیدگاه‌ها و بیش‌های جدیدی را تسبیت به مسائل پیچیده داشته باشند. در این بخش سه موضوع، مورد بحث قرار گرفته است که عبارتند از:
 - توصیف تکامل محیط دفاعی، برای نشان دادن ضرورت داشتن ابزارهایی که تحلیل موقعیت‌های مبهم را آسان می‌کند. همچنین مدل‌های رزمی به طور اعم و مدل‌های احتمالی یک پارچه مشترک به طور اخص به صورت خلاصه مورد بررسی قرار گرفته است. در نهایت در این بخش، تحلیل حساسیت متعارف به طراحی تحقیقی و آزمایشی مورد مقایسه قرار گرفته است.

- در بخش دوم ، نحوه‌ی طراحی تحقیقی توضیح داده شده و طراحی آزمایشی و نتایج آن نیز مورد بررسی قرار گرفته است. همچنین یک نمونه جامعی از طراحی تحقیقی کاربردی ارائه شد که در آن مشکلات شناسایی گردیده و برخی نتیجه گیری‌های ارائه شده است.
- در بخش سوم به طور اختصار مزایای عمدۀ طراحی تحقیقی توصیف گردیده است.

در این کتاب ، این واقعیت مورد تأکید قرار گرفته که محیط امنیت ملی تغییرات بسیار زیادی کرده است و این روند تغییرات ادامه خواهد یافت. در جریان جنگ سرد ، نقش نیروهای نظامی امریکا ، آمادگی جهت یک جنگ عمدۀ در اروپای مرکزی و سایر موارد آمادگی جهت جنگ در کره و یا آمادگی جهت درگیری‌های با مقایسه با آمادگی برای جنگ در اروپای مرکزی از اهمیت کمتری برخوردار بودند.

با سقوط دیوار برلین و فروپاشی اتحاد شوروی سابق و خاتمه یافتن جنگ سرد نقش ارتش این کشور و آمادگی آن نیز تغییر یافته است.

در بخش دیگری از کتاب مورد نظر موضوع « ارزیابی سامانه‌های اطلاعات نظامی » مورد بحث و بررسی قرار گرفته است و نویسنده مقاله به این نکته اشاره دارد که ارزیابی سامانه‌های اطلاعات نظامی یک هنر می باشد که از اواسط دهه ۱۹۷۰ به بعد در حد بسیار زیادی تکامل یافته است. تا قبل از این تاریخ ، در ارزیابی‌های امنیت ملی عمدتاً موضوعات سامانه اطلاعات مورد غفلت قرار می گرفت.

در این بخش ، یک چشم انداز تاریخی پیرامون نحوه یافتن ارزیابی سامانه‌های اطلاعاتی ارائه گردیده و تغییراتی که در ۲۵ سال گذشته صورت گرفته توصیف شده اند. این تغییرات شامل مهندسی مجدد فرآیند ارزیابی بوده است و در مورد رهبری یک پارچه ، افراد ، پردازش‌ها ، منافع ، ابزارها ، تحقیق و توسعه و نتایج کار عمل می نماید.

زمان اولیه ارزیابی نوآوری از سامانه‌های اطلاعات نظامی پس از یک وقفه در دهه ۱۹۸۰ دنبال گردید و پس از آن تأکید عمدۀ بررسی بدست آوردن سامانه‌های اطلاعات نظامی بود و نه ارزیابی آنها.

موضوع «استفاده از سامانه های الکترونیکی جهت کمک به تصمیمات دفاع غیر عامل» یکی دیگر از موضوعاتی است که در کتاب موصوف مورد بررسی قرار گرفته است و نویسنده مقاله به این نکته اشاره دارد که تصمیم گیری دفاعی الزاماً به صورت جمعی می باشد و در آن افراد دخیل هستند. فناوری های مشترک به افراد کمک می کند تا چشم انداز مشترکی را ایجاد کنند و امکان همکاری در طول زمان و مکان فراهم گردد. پتانسیل ابزارهای ارتباطی رايانه ای جهت ارتقا و توسعه ، باعث گردیده تا علاقه جمعی جهت استفاده از اين ابزارها نيز گسترش يابد. وجود يك ساختار سازمانی که همکاری را در سلسله مراتب قانونی کند ، شرط اصلی موفقیت آن سازمان است.

کتاب «چالش ها و ابزارهای جدید برای تصمیم گیری دفاع غیر عامل» دارای ۱۳ فصل به شرح زیر است:

فصل اول:

- تصمیم گیری دفاع غیر عامل
- چه تصمیماتی باید اتخاذ گردد
- چه کسانی باید تصمیم گیری کنند
- تصمیم گیری پیرامون نحوه اختصاص منابع
- تصمیم گیری در مورد سرمایه گذاری ها
- رویکردهای جایگزینی تصمیم گیری
- سبک های جایگزینی تصمیم گیری

فصل دوم:

- پاسخ به تهدیدات نامتقارن
- از زمان جنگ سرد تا کنون
- نمونه هایی از تهدیدات نامتقارن
- چگونه دشمنان تهدیدات نامتقارن را شکل می دهند؟
- اهمیت غافلگیری
- چالش و چرخه های پاسخ
- چالش تسليحات کشتار جمعی
- چارچوب پاسخ به تهدیدات نامتقارن

- نهادینه شدن از طریق حفاظت و دفاع غیر عامل
- نهادینه شدن از طریق مدیریت تهدید
- بین المللی کردن شیوه نوین پدافند غیر عامل
- نتیجه گیری

فصل سوم : چه ساختار اطلاعاتی برای دفاع غیر عامل نیاز است؟

- ساختار چیست؟
- شبکه اطلاعات جهانی
- آیا ضرورت ساختار وجود دارد؟
- آیا ساختار به دنبال فرهنگ می‌آید.
- وزارت دفاع به عنوان یک مؤسسه
- عناصر ساختار
- دسترسی
- ارائه
- مدیریت دانش
- امنیت
- یک پارچگی
- ضرورت تفکر

فصل چهارم : ضرورت ترکیب فناوری اطلاعات در برنامه ریزی دفاع غیر

عامل

- تحولات واقعی در صحنه فیزیکی جنگ
- هدف قراردادن آنچه مشاهده می‌شود
- جنگ اطلاعات چیست؟
- جنگ الکترونیکی
- جنگ فرماندهی و کنترل
- جنگ روانی

فصل پنجم :

- ابهام - طراحی حساس
- طراحی راهبردی نظامی

- طراحی مبهم - حساس

- طراحی قابلیت محور

- اهداف و اقدامات چند گانه

فصل ششم : آینده نیروی کاری نظامی آینده

- سرمایه انسانی نظامی

- منابع و ترکیب نیروهای فعال

- نگاهی به آینده

- گزینش از میان گزینه ها

فصل هفتم:

- سرباز قرن بیست و یکم

- بینش های آینده

- عملیات صلح

- نیروهای واکنش سریع

- موضوعات آینده

فصل هشتم : اتخاذ بهترین اقدامات برای دفاع غیر عامل

- چه نوع اقدامی بهتر است ؟

- مدیریت عملیات کیفی جامع

- منافع مدیریت کیفی جامع

فصل نهم : تحلیل تحقیقی و نتایج طراحی الگو

- انواع ابهامات در طراحی الگو

- انواع تحلیل تحقیقی

- درس های مربوط به تجارب اخیر

فصل دهم: استفاده از طراحی الگوی تحقیقی

- تحلیل حساسیت و طراحی الگوی تحقیقی

- ارزش طراحی الگوی تحقیقی

فصل یازدهم : ارزیابی سامانه های اطلاعات نظامی

- چشم اندازهای تاریخی

- پیشرفت های ۲۵ سال گذشته

فصل دوازدهم: روش و تحلیل امنیت ملی

- کاربردها

- جنگ راهبردی اطلاعات

فصل سیزدهم: استفاده از سامانه های الکترونیکی برای کمک به تصمیمات

دفاع غیر عامل

- چالش ها

- بررسی روش ها

نظر تلخیص کننده:

مطلوب مندرج در کتاب مورد نظر در واقع ترسیم کننده چشم اندازهای مختلفی از تصمیم گیری های آینده دفاع غیر عامل است. تنوع موضوعات که شامل محیط های امنیتی جهانی، ارزیابی سامانه های اطلاعاتی، تکنیک های محاسبه قابلیت نیروهای نظامی، اصلاح و تصمیم گیری دفاعی به ویژه در شرایط مبهم و دیگر موارد است. مقالات مربوطه به صورت سخنرانی در یک همایشی که تحت عنوان «تحلیل دفاعی قرن بیست و یکم برگزار شده بود» ارائه گردید.

در مقالات مذبور طراحی ستاریوها مبتنی بر تهدیدات و قابلیت ها نیز مورد بررسی قرار گرفته است. گرچه نویسنده‌گان مقالات همگی غربی هستند و طبیعتاً تمامی موضع گیری و نقطه نظرات آنها متناسب با برداشت ها و دیگاه های خاص آنهاست اما از آن جایی که موضوعات مطروحه همگی در بعد دفاعی و چالش های فاروی موضوع دفاع است، می‌توان از مطالب مطرح شده بهره برداری های زیادی در راستای ارتقای سطح دفاعی و نیز شناخت دیدگاه های غربی ها نمود. عنوانین مقالات و محتوای آنها به طریقی است که چشم اندازهای آینده از موضوع دفاع مورد بررسی قرار گرفته است. نحوه‌ی برخورد با تهدیدات نا متقارن و اهمیت مد نظر قراردادن فناوری اطلاعات در طراحی های دفاعی از موضوعات برجسته‌ای هستند که در این کتاب به آنها پرداخته شده است و کارشناسان مربوطه پیش بینی می‌نمایند که یکی از چالش های عمدۀ قرن بیست و یکم جنگ های نامتقارن است که غرب ناچار است شیوه هایی برای مقابله با این چالش تدوین نماید. دیگر نکته‌ای که توجه ویژه‌ای به آن شده موضوع فناوری

اطلاعات است که در تمامی شؤون دفاعی اعم از طراحی تا اجرای عملیات های نظامی نقش محوری و کلیدی دارد و این مهم در کتاب موصوف مورد توجه زیادی قرار گرفته است.

گرچه موضوعات مورد بحث متتنوع می باشد اما مطالب به طریقی تدوین گردیده اند که خواننده به یک جامعیت موضوعی و آن هم چالش های دفاعی و ابزارهای لازم جهت تصمیم گیری دفاعی می رسد.

با این حال نکته ای که کمتر بدان پرداخته شده موضوع نا امنی جهانی است که در حال حاضر گریبان گیر بشر شده است . نویسنده ایشان مقاله گرچه ادعا دارند که مطالب آنان می تواند به رفع چالش ها در قرن بیست و یکم کمک کند، اما ریشه یابی این چالش ها و عوامل دخیل در پیدایش آنها مورد بحث و بررسی و حتی اشاره قرار نگرفته است. ظهور پدیده تروریسم و نا امنی مضاعف جهانی در واقع ریشه در سامانه های اطلاعاتی غرب به ویژه ایالات متحده دارد. نا امنی جهانی نیز متأثر از بی عدالتی ها ، تبعیض ها ، لشکرکشی های بی حد و حصر به سایر کشورها تحت بهانه های واهی و با هدف کسب منافع نامشروع و غارت سرمایه های آنهاست.

نویسنده ایشان مقالات صرفاً به معلول پرداخته و از علت غافل شده اند. انتظار بشر این بود که با پایان یافتن دوران جنگ سرد ، آرامش نسبی بر کره زمین حکم فرما شود اما نه تنها به این آرزو جامه ای عمل پوشانده نشد، بلکه وضعیت نا امنی در سراسر جهان به یک حالت فوق العاده اسف بار رسید و این در واقع همان چیزی است که حتی خود متفکرین غربی به آن اذعان دارند اما چاره اصلی برای دفع چالش ها

نمی تواند صرفاً اقدامات نظامی باشد، بلکه برطرف شدن بی عدالتی ها و عقب نشینی نیروهای نظامی متجاوز از کشورهای اشغال شده ، اجازه دادن به کشورها برای تغییر مسیر حق سرنوشت خودش را بهترین گزینه ها برای مقابله با چالش های کنونی جهان است.

شرایط تدوین و ارسال مقاله های علمی برای چاپ

در ماهنامه «نگرش راهبردی»

- ۱- مقالات ارسالی می بایست به ترویج یکی از رشته های علوم پرداخته و ضمن ارتقاء سطح آگاهی ها و دانش خوانندگان، آنها را با مفاهیم جدید علمی آشنا سازد.
- ۲- مقالات ارسالی همچنین می بایست دستاوردهای علمی، فنی و حرفه ای آموزنده و جالبی را به زبان ساده و کمتر فنی برای مخاطبین این نشریه و افراد غیرمتخصص بیان کند.
- ۳- مقالات ارسالی ترجیحاً می بایست در یکی از حوزه های راهبردی تخصصی (دفعی، مدیریتی یا امنیتی) در سطح ملی یا بین المللی و رویدادهای روز جهان باشد و لزوماً برای چاپ در نشریات دیگر ارسال نشده باشد.
- ۴- پذیرش مقاله برای چاپ به عهده هیأت تحریریه ماهنامه است که بعد از داوری و تأیید همکاران علمی نشریه، صلاحیت چاپ آن اعلام خواهد شد. بدیهی است، دریافت مقاله هیچ گونه تعهدی برای درج آن در ماهنامه ایجاد نخواهد کرد و در صورت درج آن در ماهنامه، کلیه مسئولیت های ناشی از صحت علمی یا دیدگاه های نظری و ارجاعات مندرج در مقاله، به عهده نویسنده یا نویسنندگان آن خواهد بود. در عین حال ماهنامه در ویرایش مندرجات مقاله آزاد است.
- ۵- مقاله باید در یک نسخه و دارای نام و نشانی دقیق، پست الکترونیکی، شماره تلفن دانشگاه یا مؤسسه محل اشتغال و رتبه علمی و پژوهشی نویسنده یا نویسنندگان باشد. (از آنجا که مقالات دریافتی باز پس داده نخواهد شد، لطفاً نسخه ای از مقالات ارسالی را نزد خود نگه دارید).
- ۶- مقاله بایستی حداقل در (۸) صفحه و حداقل در (۲۵) صفحه چاپی و هر صفحه لزوماً روی کاغذ استاندارد (A4) با فونت (B Nazanin) باشد. ارسال نسخه تایپ شده مقاله در نرم افزار (WORD XP) با فرمت (TXT) در داخل فلاپی یا CD همراه با نسخه مکتوب مقاله الزامی است.

- ۷- مقاله ارسالی از لحاظ ساختاری باید منطبق با موارد زیر باشد:
- دارای عنوان، چکیده، کلیدواژگان (۳ تا ۵ واژه کلیدی)، مقدمه، متن، نتیجه گیری و فهرست منابع، طبق راهنمای نحوه ارائه مقاله های علمی در انتهای توضیحات ذیل، باشد.
 - عنوان: دقیق، علمی، متناسب با محتوای مقاله، رسا، مختصر و روشن باشد.
 - چکیده: بایستی بسیار مختصر و حداکثر در ۸ تا ۱۰ اسطو، شرحی موجز و رسا از بیان مسأله، هدف، سؤال یا فرضیه و روش تحقیق و تحلیل سوالات، همراه با اشاره ای به مبانی و الگوی نظری مورد استفاده باشد و در انتها نیز نتیجه گیری را نشان دهد.
 - مقدمه مقاله: محل طرح موضوع و مسأله مورد بحث، اهمیت و ابعاد آن، سوابق موضوع، اهداف، سوالات و فرضیه ها، متغیرهای مسأله، روش های گردآوری و تحلیل اطلاعات است.
 - متن مقاله: حداقل شامل دو بخش عمده خواهد بود:
 ۱. مبانی نظری حول متغیرهای مسأله مورد بحث و ادبیات موضوع با شرح کاملی از مطالعات و بررسی های انجام شده.
 ۲. تجزیه و تحلیل های لازم برای یافتن پاسخ سوالات یا تأیید فرضیه های مطرح شده.
 - نتیجه گیری: در این بخش با استفاده از تحلیل های انجام شده در متن مقاله، جمع بندی و نتیجه گیری از یافته های حاصل از مطالعات صورت گرفته، پیشنهادها و راهکارهای مورد نظر جهت حل مسأله، تولید علم و بسط و توسعه ادبیات و تئوری های موجود ارائه می شود.
 - منابع مورد استفاده: تمام منابع مورد استفاده در مقاله، ضمن ارجاع در متن مقاله، می بایست به طور کامل در فهرست منابع انتهای مقاله، در صفحه ای جداگانه، به ترتیب حروف الفبا و با شماره گذاری آورده شود. در این فهرست ابتدا منابع فارسی و سپس سایر منابع خارجی مورد استفاده آورده می شود.

□ ارجاعات داخل متن:

۱. درارجاع به منابع مورد استفاده، درداخل مقاله، بلافصله پس از نقل مطلب، درداخل پرانتز نام فامیلی نویسنده آورده شده و پس از گذاردن ویرگول، سال انتشار منبع وسپس با گذاردن دونقطه، شماره صفحه ذکر می شود. مثلاً (هاشمی: ۱۳۸۲: ۲۴) که نشان می دهد مطلب ارجاعی از صفحه ۲۴ کتاب یا نوشته ای از نویسنده ای به نام هاشمی که درسال ۱۳۸۲ منتشر شده، برداشت شده است.
۲. درصورت تکرار بلافصله منبع، ارجاع بدین شکل خواهد بود: (همان: ۴۵)
۳. در نگارش مقاله، **معادل لاتین** اسامی افراد، اصطلاحات و واژه‌های اختصاری در داخل پرانتز درداخل مقاله و بقیه توضیحات لازم با شماره ارجاع در پاورقی هر صفحه آورده می شود.

-۸- در صفحه فهرست منابع، ترتیب شناسه ها در مورد مقاله، کتاب ها، گزارشات و سایر مراجع به شرح ذیل است:

- **مقاله ها:** فامیل، نام نویسنده، عنوان مقاله، نام مترجم، نام مجله، شماره، سال انتشار، شماره صفحات مقاله.
- **کتاب ها:** فامیل، نام نویسنده، عنوان کتاب، شماره جلد، نام مترجم یا مصحح، محل انتشار، نام ناشر، سال انتشار.
- **منابع اینترنتی:** نام نویسنده، تاریخ انتشار یا روزآمد شدن، عنوان متن، نام سایت یا صفحه اینترنتی، نشانی دسترسی، تاریخ مشاهده.
- **ضمایم:** برخی اشکال و اسناد ضروری مورد استفاده در مقاله مانند نقشه، جدول، آمار، شکل ها و نمودارها به تعداد محدود با ذکر شماره و عنوانی که درمتن مقاله آمده است، همراه با توضیحات لازم و ذکر منبع در زیر جدول یا شکل، بدون خط خودگی، هر کدام بر روی یک صفحه جداگانه و همچنین در داخل فلاپی یا CD آورده شود.